

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De morte antiochi eupatoris i[n] iudea. ca. v

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

cognouerunt. qz machabe⁹ esset. et fugerunt ab eo. et ceciderunt ex eis fere. viij. milia. z va-
stauit iudas ciuitates getum i galaaditide.
Ph⁹ gregauit timotheus exercitu aliu z se-
dit sec⁹ torrente. iudas ho abijt obuia illis.
Et ait timotheus pncipib⁹ suis Si transie-
rit iudas ad nos potes poterit aduersu nos
Si ho timuerit transire et castra posuerit ex-
tra flumē: transcam⁹ ad eū et poterim⁹ aduer-
sus eū. Et transiit iudas torrentē relinques
post se qui clamaret neminē remanere. Et cō-
trite gētes fugerūt ad phanū qd erat i carna-
im. Iudas ho succedit phanū cū omnib⁹ q
erat in eo. Tūc gregauit iudas vniuersos
israelitas q erat in galaaditide: et vxores et
parvulos vt veniret in terrā iude. Lūqz ve-
nissent i effron petierūt a ciuib⁹ transitu z no
luerūt eis apire. Et eradicauit iudas effron
z p eā transiit sup interfectos et erat iudas
cōgregas extremos p totā viā et exhortas.
Et transmissio iordane ascēderūt i mōtē sion
et obtulerunt holocausta q nemo ex eis ceci-
disset. Et redierūt in eadē die iudas de ga-
laaditide: et simon d galilea Interim ho dū
aberāt ioseph⁹ et azarias volētes sibi facere
nomen: ggressi sunt cū gorgia z fugerūt z ce-
ciderūt de pplo duomilia: et magnificat⁹ ē
iudas in israel qui quasi ppheta habebat. et
predixerat iosepho et azarie ne egredereñt.
Et vastauit iudas idumeos et phlīstīm.
Et ptransiens samariam declinauit in azotū
et combussit aras et deos eorum: z cum spo-
lijs redijt in iudeam.

De morte antiochi cupatoris in iudea
Caplm. V.

Im hec fieret

C In iudea: pambulabat antioch⁹
supiores reglōes. z audiuit eē
ciuitatē elimaide in perside opulentā. z tem-
plū in ea locuplex in q erat velamina aurea
z lorice et scuta que reliquerat alexāder. z q
rebat pdari eas sed nō potuit. nā elimaiste fu-
gauerunt eū ignominiose. z nunciatum est i
via el quomō fracti erāt pncipes eius in iu-
dea. Et versus in furorem iussit agitari currū
suum sine intermissione. supbe intonas ven-
turū se hierosolymā z facere eam polliandriū
iudeoz. Et statim apprehēdit eū amarus do-
lor viscerum. z cōtigit eū in impetu euntem
de curru cadere: z collisus est. Et manifesta-

uit deus in eo virtutem suam: vt qui sibi vt
debat etiam fluctibus maris imperare: z mor-
tū altitudines in state
ra appendere in gesta-
torio portare. Et ebul-
lierūt vermes de carni-
bus eius z viuētes ef-
fluebāt z fetore illius
guabat exercit⁹. Cūqz
necipe fetorem suū fer-
re potuisset ductus est
ad agnitionē sui vent-
re. z ait. Iustū est mor-
talem subditū esse deo
et vouebat se liberatu-
rū iudeos z pares athe-
nensib⁹ facturū. Pol-
licebatur quoz se fu-
turum iudeum. z in os-
mni loco predicaturū
dei potestātē z despes-
rans scripsit omnia hec ad iudeos: orans vt
fideliter adhereret antiocho filio eius. Lūqz
pfiteretur se pati hoc propter templi violan-
tionē miratus est iosephus polibū virū bo-
num dixisse: ideo periisse antiochum. qz vo-
luit templū diane in perside deuastare. Hic
qui nullatenus egit peccatū sed tantus cogi-
tauit nullo reatu tenet. Hic patet fm opinio-
nem iosephi. quia lex cohēbebat manū et nō
animum. Tūc vocauit antiochus phlīppoz
collactaneum suum z constituit eum tutore
regni: dans ei diadema z stolam z anulū vt
ferret ea ad antiochum filium suum: z pone-
ret eum super solū regni. Et mortuus est an-
tioch⁹ peregre in mōtib⁹ z miserabiliter. Qd
cum accepisset lissias cōstituit antiochū que-
nutrierat regē. z vocauit eū cupatorē. Tūc
cogitauit iudas vt oblideret eos qui erāt in
arce pscidij. z fecit balistas z machinas z con-
fortauit aggerem. Tūc egressi sunt quidā d
obsessis. z adiunxerūt se illis aliqui et impio-
is israel z venerunt ad regē z dixerunt. Quo-
usqz non vindicas nos. qui decreuimus se-
uire patri tuo z tibi. Ascende z libera obses-
sos tuos z redde nobis hereditates nostras.
Et iratus rex vehementer collegit exercitū.
Sed z de regnis alijs venerunt ad eum cō-
ducticij. z erant. c. milia pedum. z. cc. milia
equitum. z elephantes. xxxij. Et applicuit ad
Bethsuram. vt expugnaret eam. et reced-

Quiqz d causis pu-
nit duos hoies. vel
ad correctiōem. vt
maria sorore moy-
si. Ad mal⁹ meritū vt
iob. Ad pseruatio-
nē puitū. vt paulū
p angelū sathane.
Ad manifestatiōez
glorie diuine. vt de
ceco nato legit. ne-
qz h. n. p. e. z cetera.
Vt ob ostensionē
inchoatōis pene all-
cufus hic z permā-
sure in futuro. vt in
antiocho.

Bachabeorū. I.

fit iudas ab arce et admouit castra p̄tra castra regis. Et ordinauit rex d̄luculo exercitū. et ostēderūt elephātes sanguinez v̄ue et mori. ad acuendū eos in plū. et astiterūt singlis elephātibz ad custodiā mille pedites loricati. et equites. d. et turres lignee erāt sup singulos et in turre. xxxij. viri pugnātes desup. et in magister bestie. Et distēta ē pars exercitū regis sup montes. alij p̄ loca ibāt humilia. Et respēdit sol in clypeos aureos. et resplēnduerūt montes ex eis. et apparuit iudas in plio cū suis. et ceciderūt de exercitu regis. dc. viri. Et vidit eleazar frater iude vnā de bestijs ceteris eminentiorē. et arbitras regē eē in ea. cucurrūt p̄ hostes et subiit elephāte et effudit eū in ymbilico. et cadēs elephas oppressit eū. Tūc diuerterūt iudei a plio. et ascēdit rex post eos. et capta berbsura positisqz i ea custodiibz obsedit hierusalē. et statuit illuc ballistas et machinas et ignis iacta et scorpios ad mītrēdas sagittas et fundibula. Et scē aut nō erāt i vrbe eo q̄ septimū annū esset et egressi sunt plures. Tūc auduit lissas q̄ p̄b̄lip̄ redierat a p̄side. et q̄rebat suscipere regnū negotia. et suggessit regi dicens. Desicimū q̄ti die. et ca nobis modica ē. et munitū est locus quē obsidem. et incūbit nob ordinare de regno. Demus ergo dextras hoibz istis statuētes vt ambulēt i legibz suis. et seruiāt nob. Et facta pace iurauit rex et p̄ncipes ei. et in trauit montē syon. et vidēs munitioez loci rupit iusturandū. et destruxit murū in giro. Et reuersus antiochiā inuenit p̄b̄lip̄ū dominantē in ea. et vi occupauit ciuitatē.

De demetrio et nicanore. Caplm. VI

¶ De tempore exi-

it demetrius seleuci filius ab vrbe rhoma. et ascēdit i ciuitates maritimas et regnauit ibi. Hūc dū ad huc puer eēt paruus ei antiochus epiphanes puauerat regno. et ascēdit rhomā i accensationē patris. Audies p̄o patris defunctū rediit. et plures receperūt euz. Sed exercitus ligauit antiochū i lissā vt traheret eos ad eū. Quō cū accepisset ait. Nolite mibi ostēdere faciē eoz. Et occidit eos exercitū. et sedit demetrius sup solium patris sui. Tūc reuerit ad regē imp̄ij. ex

Quia germanus meus est antiochus. nō dederet me occidere eum. sed vos occidite.

israel. et alchimus aaronita dux eoz q̄ volebat fieri sacerdos. Et accusauerūt iudā dicētes. Perdidit iudas oēs amicos suos et nos disperdidit de terra nostra. Vitte q̄ virū cui credis qui videat exterminū et vindicet nos. Et p̄stituit rex alchimū p̄ncipē sacerdotum. et misit cū exercitu bachidem in iudeaz. Qui misit nūcios ad iudam et frēs eius in dolo loquētes de pace. Et nō attēdit iudas sermōibus eoz. Multū p̄o d̄ p̄lo crediderunt eis dicētes. Homo sacerdos de semie aaron venit nō decipiet nos. Et egressi sunt ad bachidem. et occidit ex eis sexaginta viros vna die s̄m illud. Sanguinē sanctorū tuoz effuderūt in circūitu hierusalē. et non erat qui sepeliret. Alij fugerūt ab eo dicētes. Nō est et veritas et iudiciū. Tūc recessit bachides a hierlm et applicuit in bezeccha et multos ex eis qui a se refugerāt occidit. et p̄iecit in puteū. Et cōmīsio sit regiōnē alchimio relinquēs ei adiutores et ipse reuersus est in antiochiā ad regē. Tūc alchimus seducebat oēs verbis. et ad libitū cuiqz loquens subito manu valida transfugaz circūleptus est. et fecit mala in hierlm plus q̄ oēs gētes. Quō attēdēs iudas cessauit exire i regiōes et fecit vindictā in viros desertores. Vidēs aut alchimus q̄ nō posset iudā sustine re rediit ad regē. accusans iudā in multis. Et misit rex nicanorē qui cū eo fuerat rhome in iudeā. mandās ei euertere pplm. Et venit nicanor in hierlm cū exercitū. et locutū est ad iudā in dolo p̄bis pacificis et salutauerūt se inuicē. Sed cū iudas intellexisset iudas. exiit et fugit ad suos. Postea p̄gressi sūt iurayicus capbarsalama. et vici iudas fugit in ciuitatē dauid. Et egressi sūt sacerdotes ad nicanorē supplicātes et oñdentes holo causa q̄ offerēbāt p̄ rege. et irritēs spreuit eos. et apponens manū capiti iurauit. Nisi tradit fuerit mibi iudas cū rediero succendā locū istū. Et recessit nicanor a hierlm. et venit in bethoron. et suscepit exercitū syrie sibi destinatū. Et exiit iudas cū tribu milibz post eū. et cōmiserūt p̄lū tertiā die mensis adar. et p̄rita sunt castra nicanoris. et cecidit ipse p̄mus. et fugit exercitus ei armis p̄iectis. Et egressi sunt d̄ castellis iudee in circūitu. et percusserunt eos vsqz ad vnum. Et caput nicanoris amputantes et dexteram quas superbe extenderat suspēderunt ea contra hierusalem. et linguam eius minutatim inclsam dederunt auidibus ad co-